

Export Credit Agency

RAPPORT INZAKE MAATSCHAPPELIJKE VERANTWOORDELIJKHEID
2015-2017

TURNING UNCERTAINTIES
INTO **OPPORTUNITIES**

INHOUD

02

VOORWOORD

03

CREENDO - EXPORT CREDIT AGENCY

- 03 De Belgische kredietverzekeraar
- 03 Ons duurzaam engagement
- 03 Credendo als betrouwbare partner
- 04 Moderne governance
- 04 Internationale rol

05

ONZE CORPORATE GOVERNANCE

- 05 Onze corporate governance
- 06 Wij promoten ethiek en integriteit
- 06 Onze strijd tegen corruptie

07

WIJ EVALUEREN DE IMPACT VAN DE VERZEKERDE PROJECTEN

- 07 De common approaches van de OESO
- 08 Fasen van de ecologische en sociale procedure

10

ONS ENGAGEMENT INZAKE TRANSPARANTIE

- 10 Transparantie ex ante
- 10 Transparantie ex post
- 10 Rapportering aan de OESO
- 11 Overzicht van de projecten per categorie
- 11 Onze relatie met onze externe belanghebbenden

12

FOCUS OP DE BAGGERSECTOR

13

ONZE STEUN AAN DUURZAME PROJECTEN

14

ONS INTERNATIONAAL ENGAGEMENT

- 14 Wij strijden tegen de klimaatverandering
- 14 Wij gaan voor duurzame leningen
- 15 Wij moedigen duurzame economieën aan
- 16 Wij dragen bij tot schuldverlichting

18

ONS INTERN ENGAGEMENT

- 18 Wij hebben aandacht voor onze ecologische voetafdruk
- 18 Wij voeren een verantwoord aankoopbeleid
- 18 Wij hebben aandacht voor het welzijn van onze medewerkers

VOORWOORD

Begin 2017 veranderde de commerciële benaming van Delcredere in Credendo – Export Credit Agency (hierna 'Credendo'). Deze naamswijziging is een belangrijke stap in de evolutie van onze onderneming die in 2021 haar honderdjarig bestaan viert, en bouwt verder op onze kernwaarden, die meer dan ooit het DNA vormen dat ons stuurt in onze acties.

Die kernwaarden zijn de volgende:

CUSTOMER INTIMACY: klanttevredenheid ligt aan de basis van onze waarden.

RELIABILITY: we streven naar een eersteklas expertise en hanteren een langetermijnvisie op onze activiteiten.

RESPECT: we tonen respect voor onze klanten, medewerkers, aandeelhouders en alle andere belanghebbenden, alsook voor het milieu en de maatschappij.

Dit derde rapport over de maatschappelijke verantwoordelijkheid van Credendo toont aan hoeveel belang wij eraan hechten om onze rol en belangrijkste missie – het ondersteunen en promoten van internationale handel en in het bijzonder de Belgische export – op lange termijn te zien. Dit gaat gepaard met een duurzame en harmonieuze ontwikkeling van de maatschappij waarin we actief zijn. Meer dan ooit zijn wij ervan overtuigd dat de maatschappelijke waarden onlosmakelijk verbonden zijn met de zakelijke.

Sinds het vorige rapport werd er op internationaal niveau heel wat vooruitgang geboekt wat betreft duurzame ontwikkeling. In december 2015 valideerden 195 landen tijdens de COP21 (de 21^e Conferentie van de Partijen in het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering) een nieuw akkoord om de opwarming van de aarde tegen te gaan. Voorts werd de tekst van de 'common approaches' van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) aangevuld met een luik dat gewijd is aan de impact van de projecten op de mensenrechten. Een andere vooruitgang betreft de nieuwe regels die op 1 januari 2017 van kracht zijn gegaan om het gebruik van steenkoolcentrales meer en meer af te bouwen. Dit geschiedt in de eerste plaats door de overheidssteun aan vervuilende technologieën stop te zetten en die te verleggen naar meer efficiënte technologieën.

Credendo blijft daarin niet achter. Onze governance werd versterkt en voldoet aan de laatste normen. We hebben onze systematische analyse van de mogelijke ecologische en sociale risico's bij exportkredietaanvragen nog verfijnd en aangevuld met het aspect mensenrechten. We hebben onze interne ecologische en sociale procedure gepresenteerd aan onze belanghebbenden tijdens een vergadering die we organiseerden met de hulp van The Shift. Onder de aanwezigen waren BIO, WWF, Greenpeace, 11.11.11, ACODEV, de Federale Overheidsdiensten Milieu, Financiën, Buitenlandse Zaken en Economie, en het Belgische contactpunt voor de OESO-richtlijnen voor Multinationale Ondernemingen.

Ons besluitvaardige beleid strekte zich verder uit in onze actieve deelname aan internationale besprekingen. Bovendien hebben we tal van projecten voor duurzame ontwikkeling gestimuleerd en gesteund. Ook intern hebben we onze inspanningen opgedreven. Zo hebben we programma's opgestart waarmee we ethisch verantwoord gedrag en integriteit stimuleren bij ons personeel. Zij zijn immers onze belangrijkste ambassadeurs naar andere bedrijven toe. Daarnaast hebben we heel wat initiatieven uitgewerkt om het welzijn van onze werknemers te garanderen, en tot slot hebben we een duurzaam aankoopbeleid ingevoerd.

Dit alles wordt verder in dit rapport uitvoerig behandeld. Ik wens u veel leesplezier.

Dirk Terweduwe
Chief Executive Officer

CREDENDO – EXPORT CREDIT AGENCY

DE BELGISCHE KREDIETVERZEKERAAR

Delcredere ontstond in 1921 als de Delcrederecommissie. Wij zijn de Belgische publieke kredietverzekeraar en onze missie is het bevorderen van de internationale economische betrekkingen. Al sinds 1939 ontfermen we ons over deze taak als autonome overheidsinstelling met staatsgarantie. De commerciële benaming van Delcredere is sinds begin 2017 Credendo – Export Credit Agency geworden (hierna ‘Credendo’).

Credendo stimuleert de Belgische export en verzekert bedrijven en financiële instellingen tegen de politieke en commerciële risico's van internationale handelstransacties. Het gaat dan vooral om transacties met betrekking tot kapitaalgoederen, industriële projecten, aannemingswerken en diensten aan ondernemingen. Daarnaast werken wij eveneens voor deze risico's samen met banken op basis van risk-sharingschema's. Bovendien dekken wij de politieke risico's die verbonden zijn aan directe investeringen in het buitenland en bieden we rechtstreekse financiering voor handelstransacties van beperkte omvang. Maar we hebben nog veel meer te bieden: we dekken eveneens wisselkoersrisico's in het geval van overheidsopdrachten, verzekeren transitotransacties, verstrekken financiële garanties, en voeren voor rekening van de Staat elke technische of financiële opdracht uit die ons wordt toevertrouwd.

Onze activiteiten richten zich hoofdzakelijk op landen die niet tot de OESO behoren. Het merendeel van de risico's van onze verzekerden bevindt zich ook in die landen.

ONS DUURZAAM ENGAGEMENT

Sinds 1999 passen we bij Credendo de OESO-richtlijnen inzake corruptie toe, sinds 2001 die voor duurzame leningen aan ontwikkelingslanden, sinds 2007 de richtlijnen inzake milieu en sinds 2012 die voor de rechten van de mens.

Duurzaamheid maakt een essentieel onderdeel uit van onze beslissingsprocedures en -processen. We maken niet enkel een financiële analyse, maar bekijken ook de ecologische en sociale risico's van de transacties die we voorgelegd krijgen. Dit alles gebeurt op basis van regelmatige contacten met de exporteurs om te kunnen garanderen dat de potentiële negatieve impact vermeden, of zo veel mogelijk beperkt zal worden. We werken eveneens in continu overleg met de andere exportkredietverzekeraars opdat alle OESO-landen eenzelfde aanpak zouden hanteren. Daarnaast doen we regelmatig een beroep op de hulp van externe ecologische en sociale experts. Tot slot verlenen wij onze volledige steun aan projecten die bijdragen tot een harmonieuze en duurzame economische ontwikkeling, met aandacht voor het behoud van de planeet.

In dit derde rapport over maatschappelijk verantwoord ondernemen geven we een globaal overzicht van ons engagement.

CREDENDO ALS BETROUWBARE PARTNER

Onze kernactiviteit is de dekking van exportrisico's voor Belgische bedrijven. De verzekerde moet namelijk op elk moment op ons als verzekeraar kunnen terugvallen, zeker in tijden van crisis en wanneer af en toe geopolitieke spanningen de kop opsteken. Dat is ook de reden waarom onze financiële soliditeit van cruciaal belang is.

Dankzij de kwaliteit van ons beheer hebben we door de jaren heen solide reserves kunnen aanleggen. Ons eigen vermogen bedraagt meer dan 2,4 miljard EUR en we hebben geen schulden. Daardoor kunnen we zelfs in tijden van crisis probleemloos de nodige schadevergoeding uitbetalen.

MODERNE GOVERNANCE

Credendo streeft steeds naar het juiste beleid, de goede procedures en instrumenten om ervoor te zorgen dat we een dienstverlening bieden met de nodige zorgvuldigheid en professionaliteit, met respect voor eerlijkheid en zakelijke ethiek, en volgens de toepasselijke wetten, regels en regelgeving, en de beste praktijken in de sector.

In dat opzicht wordt de governance van Credendo regelmatig aangepast zodat ze mee evolueert met de maatschappij. Om de beste principes en praktijken inzake governance te hanteren, heeft Credendo een integriteitsbeleid geïmplementeerd. Daarin staan de belangrijkste ethische principes en een reeks uniforme regels beschreven waaraan iedereen die voor Credendo werkt, zich dient te houden, zowel intern als ten aanzien van elke andere persoon die in contact treedt met een van de Credendo-entiteiten. Deze principes sluiten aan bij de interne normen en waarden van Credendo, zonder afbreuk te doen aan de lokale prudentiële wetgeving en reguleringen.

INTERNATIONALE ROL

Credendo maakt deel uit van de Belgische delegaties bij de OESO, de Europese Unie, de Club van Parijs en de Berner Unie. Al deze organisaties formuleren richtlijnen en aanbevelingen voor de activiteiten van exportkredietagentschappen. Wij dragen bij tot dat besluitvormingsproces, en vaak gaan we ook verder dan het wettelijke minimum in de toepassing van onze internationale verplichtingen.

ONZE CORPORATE GOVERNANCE

ONZE CORPORATE GOVERNANCE

Credendo heeft, conform het wettelijk kader waarin ze als exportkredietagentschap opereert, een Corporate Governance-raamwerk ontwikkeld dat enerzijds de bestuursregels en de relaties tussen de verschillende belanghebbenden regelt, en anderzijds de handhaving van integriteit, conformiteit met de regelgeving en transparantie van het besluitvormingsproces waarborgt. Daarbij hebben we ons in grote mate gebaseerd op de principes die van toepassing zijn voor private Europese verzekeringsondernemingen (zoals Solvency II).

Zo werden verscheidene beleidslijnen en charters goedgekeurd door de Raad van Bestuur die de verantwoordelijkheden van beleidsorganen zoals de Raad van Bestuur zelf, het Directiecomité en het Auditcomité regelen, evenals de rol en de bevoegdheden van de interne controlefuncties. Deze gedragsregels geven bovendien de krijtlijnen weer waarbinnen we als verantwoordelijke onderneming wensen te handelen.

Deze beleidslijnen leggen ook de bevoegdheden vast met het oog op de uitvoering van een daadwerkelijke controle op de genomen beslissingen, een evaluatie en verder beheer van de potentiële risico's, de uitoefening van een gepast toezicht en de regels voor het opstellen van de rapportering aan de bevoegde organen en/of instanties.

In overeenstemming met de principes van het 'three lines of defence'-model waken de onafhankelijke en permanente interne controlefuncties risicobeheer en compliance erover dat de risico's geïdentificeerd en beheerd worden door de operationele diensten, terwijl interne audit toeziet op de correcte naleving van de procedures.

Meer bepaald is de compliancefunctie verantwoordelijk voor het toezicht op de naleving van de wettelijke en reglementaire regels inzake integriteit en gedrag binnen Credendo, terwijl de risicobeheerfunctie ervoor zorgt dat alle significante risico's worden gedetecteerd, geëvalueerd en naar behoren beheerd. Zij is actief betrokken bij de uitstippeling van de risicostrategie van de instelling en bij alle beleidsbeslissingen die een aanzienlijke invloed hebben op de risico's.

De interne auditfunctie tot slot verschaft, via het Auditcomité, op een onafhankelijke manier een redelijke zekerheid aan de Raad van Bestuur en het Directiecomité over de kwaliteit en de doeltreffendheid van de interne controle, het risicobeheer en de systemen en processen van deugdelijk bestuur.

Naast de uitvoering van interne controles pleiten we ook voor transparantie door onze werknemers aan te moedigen om alle gedragingen, procedures of systemen die in strijd zouden zijn met de toepasselijke regelgeving of met onze interne waarden of principes, op eender welk niveau, te signaleren bij hun hiërarchische meerdere en de compliance officer. Dit kan al dan niet anoniem gebeuren.

Ook verzekeren hebben de mogelijkheid om eventuele klachten omtrent hun relatie met Credendo te formuleren, al dan niet schriftelijk. Voor de behandeling van dergelijke klachten werden intern de nodige procedures opgemaakt. Credendo beschouwt een correcte en tijdige behandeling van klachten als een essentieel onderdeel van haar kernwaarden.

WIJ PROMOTEN ETHIEK EN INTEGRITEIT

We beseffen hoe belangrijk het naar onze belanghebbenden toe is om het integriteitsprincipe op te nemen in onze verzekeringsactiviteiten. Wij benadrukken dit principe om eerlijkheid te stimuleren, maar ook bedrijfsethiek, de naleving van wetten, regels, regelgeving, beleidslijnen en de goede praktijken, tijdens de uitvoering van onze activiteiten. Dit alles is opgenomen in ons Integriteitsbeleid en onze Gedragscode, beide goedgekeurd door de Raad van Bestuur en regelmatig herzien. Deze twee documenten vormen een leidraad voor alle personen die voor ons werken. Ze geven aan op welke manier bepaalde kwesties benaderd moeten worden, zoals de naleving van internationale regelgeving inzake sancties, het voorkomen van belangenconflicten, corruptiebestrijding, de bestrijding van witwaspraktijken, de bescherming van persoonlijke gegevens, vrije mededinging en de naleving van de marktregulering.

Er worden specifieke en regelmatige opleidingen georganiseerd die onze medewerkers helpen om de principes toe te passen in hun dagelijkse professionele activiteiten.

ONZE STRIJD TEGEN CORRUPTIE

Credendo voert een beleid tegen omkoping en corruptie, dat overeenstemt met de aanbevelingen van de OESO betreffende de omkoping van buitenlandse ambtenaren⁽¹⁾. Er is daarnaast een beproefde interne procedure van toepassing.

De exporteur en de betrokken bank moeten bij elke aanvraag tot dekking een anti-corruptieverklaring ondertekenen. Daarin verklaren ze onder andere dat noch zichzelf noch de personen die voor hun rekening handelen (bijvoorbeeld agenten) betrokken zijn bij corruptie in het kader van de verzekerde transactie, en dat ze handelen overeenkomstig de relevante internationale conventies en geldende nationale wetgeving. Credendo moet ook door hen op de hoogte worden gesteld

wanneer zij vervolgd worden voor een nationale rechtbank of een administratieve instantie voor het omkopen van buitenlandse ambtenaren in welk land dan ook. De exporteurs verklaren ten slotte dat ze niet op de uitsluitingslijsten van de volgende internationale instellingen staan: de Wereldbank, de Afrikaanse Ontwikkelingsbank, de Aziatische Ontwikkelingsbank, de Europese Bank voor Wederopbouw en Ontwikkeling, en de Inter-Amerikaanse Ontwikkelingsbank. Naast de traditionele informatiebronnen, maken we ook gebruik van een online GRC⁽²⁾-screeninginstrument dat het mogelijk maakt gericht en op een voortdurende wijze te controleren of bepaalde bedrijven of individuen al dan niet het voorwerp uitmaken van een lopend onderzoek, dan wel onderworpen zijn aan bepaalde nationale of internationale restricties. Hiervoor doen we een beroep op een informatieleverancier, gereputeerd in de internationale financiële sector.

Het algemene principe dat wij hanteren, houdt in dat onze dossierbeheerders elk dossier met dezelfde voorzichtigheid moeten onderzoeken, ongeacht wie de aanvrager is. Ze verrichten bijkomend onderzoek voor de aanvragen van exporteurs die door financiële instellingen zijn uitgesloten omwille van corruptiefeiten, vervolgd worden of in de laatste vijf jaar reeds veroordeeld zijn geweest voor corruptie. In dat geval controleren de dossierbeheerders eerst of het bedrijf in kwestie corrigerende maatregelen heeft genomen en interne preventiemechanismen in werking heeft gesteld voordat we opnieuw dekking kunnen toestaan. Daarnaast stellen ze bijkomende vragen als ze dubieuze elementen vinden in het aanvraagdossier.

Indien onze dossierbeheerders in een dossier geloofwaardige aanwijzingen van corruptie vinden, lichten ze hun meerdere en de compliance officer van Credendo hierover in, die indien nodig zal beslissen welke maatregelen we moeten nemen. Hij overlegt hierover met het Directiecomité of de Raad van Bestuur van Credendo.

(1) OECD Convention on Combating Bribery of Foreign Public Officials in International Business Transactions.

(2) Governance, Risk and Compliance.

WIJ EVALUEREN DE IMPACT VAN DE VERZEKERDE PROJECTEN

CREDENDO EVALUEERT STEEDS DE FINANCIËLE EN NIET-FINANCIËLE RISICO'S OM EEN DUURZAAMHEIDS-ANALYSE TE HEBBEN VAN ELK PROJECT WAARVOOR ZE EEN VERZEKERINGSAAHVRAAG ONTVANGT. DAARTOE HEBBEN WE EEN 'ZORGPLICHT' ('DUE DILIGENCE') INGEVOERD VOOR HET ONDERZOEK NAAR EN DE BEHANDELING VAN POTENTIËLE ECOLOGISCHE EN SOCIALE RISICO'S DIE GEASSOCIEERD KUNNEN WORDEN MET EXPORTKREDIETAANVRAGEN. DIE ZORGPLICHT HEEFT GELEID TOT EEN SPECIFIEKE PROCEDURE VOOR ECOLOGISCHE EN SOCIALE RISICO'S, DIE OP HAAR BEURT EEN ESSENTIEEL ONDERDEEL UITMAAKT VAN HET BESLUITVORMINGSPROCES EN RISICOBEBEER VAN CREDENDO.

DE COMMON APPROACHES VAN DE OESO

Onze ecologische en sociale procedure is gebaseerd op de OESO-richtlijnen inzake ecologische en sociale onderzoeken of beter gezegd op de herziene 'Recommendation of the Council on Common Approaches for Officially Supported Export Credits and Environmental and Social Due Diligence'⁽³⁾ van 28 juni 2012, beter bekend als de common approaches.

De common approaches van de OESO zijn van toepassing op transacties met een krediet waarvan de looptijd twee jaar of langer is. Toch gaan we bij Credendo verder dan het toepassingsgebied dat de OESO voorziet. Wij analyseren namelijk ook de ecologische en sociale risico's van transacties zonder krediet of met een kredietduur van minder dan twee jaar, bv. contantzaken⁽⁴⁾ en investeringsprojecten.

In 2016 werd de tekst van de common approaches vervolledigd met de impact van projecten op de mensenrechten. Wanneer er op dat vlak mogelijk een ernstige impact is, hebben wij een specifieke zorgplicht uit te voeren op het gebied van mensenrechten. Bedreigingen van het leven, mensenhandel, kinderarbeid of dwangarbeid worden beschouwd als ernstige bedreigingen voor de rechten van de mens.

In 2015 en 2016 werden verschillende bijeenkomsten georganiseerd met milieu-experts en sociale specialisten van de exportkredietagentschappen van de OESO-landen. Deze internationale bijeenkomsten hebben een tweeledig doel. Enerzijds bieden ze nationale exportkredietagentschappen de gelegenheid om hun deskundigheid inzake ecologische en sociale projectanalyses met elkaar te delen, en anderzijds wordt er technisch advies verstrekt aan de OESO-werkgroep voor exportkredieten.

Daarnaast nemen we met Credendo deel aan andere internationale bijeenkomsten om de tenuitvoerlegging van de ecologische en sociale normen door de financiële instellingen te versterken. Tijdens die bijeenkomsten kunnen we ervaringen uitwisselen, lessen trekken uit casuonderzoeken en in dialoog treden met specialisten in ecologisch en sociaal risicobeheer van over heel de wereld. De deelnemers zijn onder andere vertegenwoordigers van financiële instellingen en regionale ontwikkelingsbanken, van banken die de 'Equator Principles'⁽⁵⁾ toepassen, van exportkredietagentschappen en van de Wereldbank.

(3) <http://www.oecd.org/tad/xcred/oecd-recommendations.htm>

(4) Contantzaken zijn projecten waarbij er geen sprake is van financiering, maar waarbij de aannemer (verzekerde exporteur) betaald wordt naarmate de uitvoering van de werken vordert.

(5) De 'Equator Principles' vormen een kader voor risicobeheer en worden gehanteerd door financiële instellingen om de ecologische en sociale risico's van projecten vast te stellen, te beoordelen en te beheren.

FASEN VAN DE ECOLOGISCHE EN SOCIALE PROCEDURE

FASE 1

ONDERZOEK
VAN DEKKINGS-
AANVRAGEN

FASE 2

CLASSIFICATIE
VAN DE
PROJECTEN

FASE 3

BEOORDELING
VAN DE IMPACT

FASE 4

MONITORING

FASE 1: ONDERZOEK VAN DEKKINGSAANVRAGEN

Alle dekkingsaanvragen die we bij Credendo ontvangen, onderwerpen we aan een onderzoek. Zo kunnen we de transacties classificeren volgens de potentiële impact op ecologisch en sociaal vlak (zie fase 2). Voor dit onderzoek baseren we ons op de antwoorden die we aangeleverd krijgen via het aanvraagformulier voor verzekering en op de informatie die beschikbaar is op het ogenblik van de aanvraag.

FASE 2: CLASSIFICATIE VAN DE PROJECTEN

De common approaches van de OESO classificeren alle transacties waarvan de waarde van de dekkingsaanvraag minstens 10 miljoen SDR⁽⁶⁾ bedraagt, in categorie A, B of C. Bij Credendo classificeren en evalueren we overigens ook bepaalde transacties met een dekkingsaanvraag voor minder dan 10 miljoen SDR.

DEFINITIE VAN GEVOELIGE ZONES

Gevoelige zones zijn nationale parken en andere beschermde gebieden die als dusdanig erkend worden door het nationaal of internationaal recht, alsook andere gevoelige sites van internationaal, nationaal of regionaal belang, zoals moerassige en waterige gebieden, bossen met een hoge biodiversiteit, archeologisch of cultureel belangrijke gebieden, en gebieden die belangrijk zijn voor autochtone bevolkingsgroepen of andere kwetsbare groepen.

- > Projecten van **categorie A** hebben belangrijke potentiële ecologische en sociale gevolgen die mogelijk onomkeerbaar zijn en zich verder uitstrekken dan de projectlocatie. Projecten in gevoelige sectoren en gebieden vallen automatisch onder categorie A. In dergelijke gevallen is een 'Environmental and Social Impact Assessment' (ESIA) verplicht.
- > Projecten van **categorie B** hebben minder ernstige potentiële ecologische of sociale gevolgen dan die van categorie A, die beperkt blijven tot de vestigingsplaats van de installaties zelf. Over het algemeen zijn de gevolgen omkeerbaar en is het gemakkelijker om preventieve en mitigerende maatregelen in werking te stellen. Een ESIA is niet vereist voor de OESO, maar Credendo eist er vaak wel een, al naargelang de omvang van de impact van het project.
- > Projecten van **categorie C** hebben weinig of geen ecologische of sociale gevolgen. Volgens de common approaches van de OESO zijn er voor deze projecten geen verdere onderzoeken vereist. Toch zorgen we bij Credendo altijd voor een, zij het beknopte, evaluatie van hun impact.

Het verschil tussen een A- en B-project zit over het algemeen in de omvang ervan en in het feit dat het al dan niet gaat om een nieuwe infrastructuur of een nieuwe productie-eenheid. Een dekkingsaanvraag voor de levering van een uitrusting waarmee de uitstoot van broeikasgassen aanzienlijk kan worden verminderd in het kader van de modernisering van een bestaande productie-eenheid, is bijvoorbeeld eerder een project van categorie B. Als een project leidt tot een volksverhuizing of als het de biodiversiteit ernstig aantast, gaat het om een project van categorie A. Voor A-projecten die binnen het toepassingsgebied van de common approaches van de OESO vallen, moet de ESIA (of een samenvatting ervan) openbaar gemaakt worden, en dit minstens 30 kalenderdagen voordat de beslissing over de verzekeringsaanvraag voor de projecten wordt genomen.

(6) Special Drawing Rights (Speciale trekkingsrechten): de muntkorf van het Internationaal Monetair Fonds (IMF). Op 18/12/2017, 1 EUR = 0,83 SDR.

FASE 3: BEOORDELING VAN DE IMPACT

Bij Credendo beoordelen we een project steeds met de bedoeling de positieve en negatieve verwachte effecten van het project af te bakenen, zowel op kwalitatief als op kwantitatief vlak. We proberen eveneens de mogelijke preventieve en mitigerende maatregelen te vinden, en gaan na hoe de milieuprestatie verbeterd kan worden. Voor de beoordeling van een project doen we ook regelmatig een beroep op externe consultants en experts. Daarnaast maken we gebruik van de expertise van andere exportkredietverzekeraars en wisselen we voortdurend informatie uit met de exporteur tijdens het proces van de zorgplicht. De beoordeling van een project kan enkele dagen tot meerdere maanden in beslag nemen, afhankelijk van de beschikbare informatie, de omvang en de planning van het project.

Op basis van de ESIA en de informatie die we krijgen van de exporteur, beoordeelt onze expert in duurzame ontwikkeling de ecologische en sociale risico's van het project en de manier waarop de exporteur of de sponsor van het project daarmee omgaat. We controleren bij Credendo steeds of de internationale normen nageleefd worden. De prestatienormen van de Internationale Financieringscorporatie vormen de voornaamste referentie op dat vlak en behandelen een ruime selectie onderwerpen.

Als na analyse blijkt dat de effecten beschouwd worden als beperkt of correct beheerst dankzij de mitigerende of compenserende maatregelen, wordt het project aanvaardbaar geacht op ecologisch en sociaal vlak en kan Credendo haar steun verlenen. Indien nodig kan onze dekking onderworpen worden aan specifieke ecologische en sociale voorwaarden om te garanderen dat de geldende normen nageleefd worden. Die voorwaarden zijn over het algemeen gelinkt aan een beheerplan of aan een ecologisch en sociaal actieplan. De plannen presenteren een aantal te treffen maatregelen bij de opstart van een project, volgens een rangorde en gedetailleerde planning, om negatieve ecologische en sociale effecten te voorkomen, verminderen, verzachten of corrigeren.

De finale beslissing van Credendo om een transactie al dan niet te verzekeren, nemen we pas wanneer een project een globaal positieve beoordeling heeft gekregen op economisch, sociaal en ecologisch vlak. Als dat niet het geval is, kan de dekking geweigerd worden.

FASE 4: MONITORING

Als de verzekering ecologische en sociale voorwaarden inhoudt, zorgt Credendo ervoor dat er effectief aan die voorwaarden wordt voldaan. De nadere modaliteiten omtrent de naleving van de ecologische en sociale voorwaarden zijn over het algemeen gedefinieerd in de ESIA.

GEVOELIGE SECTOREN

De transacties die wij dekken kunnen een belangrijke ecologische en sociale impact hebben. Tussen de projecten uit categorie A en B vinden we de volgende sectoren en activiteiten:

- > oprichting en renovatie van systemen voor drinkwatervoorziening en waterzuiveringsstations;
- > aanleg van nieuwe infrastructures zoals havens, bruggen, ziekenhuizen, offshore-windmolenparken en zonne-energiecentrales;
- > levering van uitrustingsgoederen aan elektrische gascentrales, chemische fabrieken en de ijzer- en staalindustrie;
- > renovatie van bestaande waterkrachtcentrales;
- > uitbreiding van bestaande installaties en infrastructures;
- > erosiebestrijding.

ONS ENGAGEMENT INZAKE TRANSPARANTIE

TRANSPARANTIE EX ANTE

Minstens 30 kalenderdagen vóór de beslissing omtrent de dekking publiceren we op onze website⁽⁷⁾ alle projecten van categorie A die binnen het toepassingsgebied van de common approaches van de OESO vallen en waarvoor een analyse loopt. We vermelden daarbij zowel de naam van het project, als de locatie, de beschrijving van het project en een link naar de ESIA. We vragen vooraf ook de nodige toestemming om die informatie te verspreiden. Indien nodig kan informatie die bij verspreiding de vertrouwelijkheid van commerciële of industriële informatie zou kunnen schenden, op vraag van de koper of de exporteur uit de documenten verwijderd worden.

TRANSPARANTIE EX POST

Na de beslissing omtrent de dekking voor A- en B-projecten die binnen het toepassingsgebied van de common approaches van de OESO vallen, maken we opnieuw diverse informatie beschikbaar voor het publiek via onze website (land, naam van de exporteur, bedrag, categorie van het project, verwijzing naar informatie).

RAPPORTERING AAN DE OESO

Volgens de common approaches zijn wij verplicht te rapporteren aan de OESO over projecten van categorie A en B. Bovendien moeten we de uitstoot van CO₂ (of equivalenten van CO₂) of de koolstofintensiteit (CO₂/kWh) van projecten meedelen aan de OESO als de CO₂-uitstoot meer dan 25.000 ton per jaar bedraagt.

(7) <https://www.credendo.com/nl/about/credendo-export-credit-agency>

OVERZICHT VAN DE PROJECTEN PER CATEGORIE

Om na te gaan of er een ecologische en sociale analyse nodig is omwille van de sector, de aard of de omvang van de transactie, stellen wij voor alle aanvragen die we ontvangen een voorafgaand onderzoek in. Slechts een minderheid van de verzekeringsaanvragen die we ontvangen, valt binnen het toepassingsgebied van de common approaches van de OESO. De transacties met betrekking tot de marktactiviteit en de levering van goederen (ambulances, bussen, uitrustingsgoederen, medisch materiaal, enz.), of nog de transacties gerelateerd aan defensie vallen immers niet onder de OESO-regels. Vaak gaan wij echter verder dan de aanbevelingen van de OESO. We kennen eveneens een classificatie toe en vragen een ESIA voor de transacties die niet binnen het toepassingsgebied van de common approaches van de OESO vallen. We kunnen dekkingaanvragen intrekken of uitstellen indien er onvoldoende informatie beschikbaar is, waardoor we onze procedure voor de ecologische en sociale zorgplicht niet tot een goed einde kunnen brengen. Evenzo kunnen aanvragen tot dekking geweigerd worden als de ecologische en sociale risico's te groot zijn.

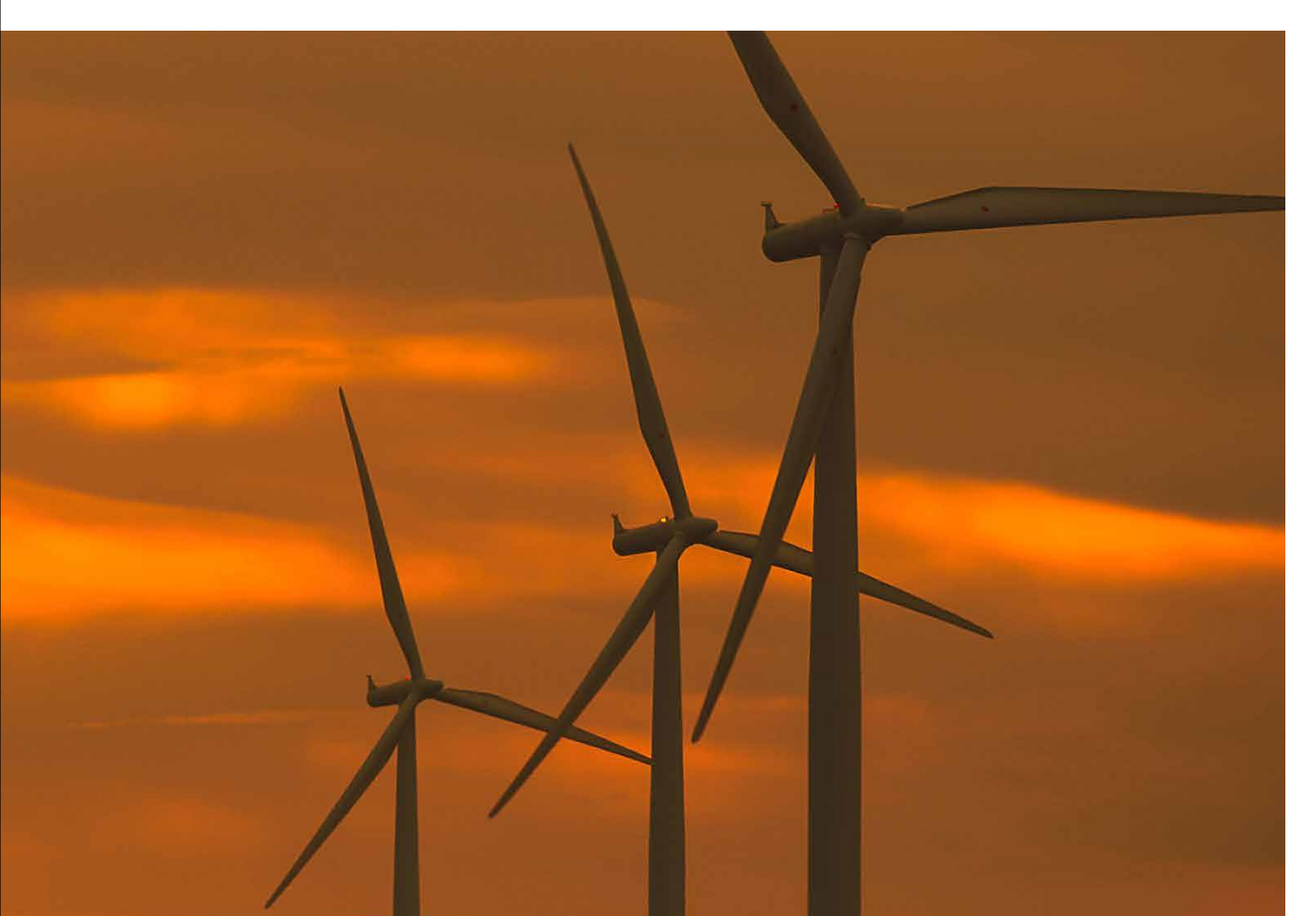
	AANTAL PROJECTEN			VERZEKERDE BEDRAGEN (IN MILJOEN EUR)		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017
Cat. A	12	11	16	593	342	690
Cat. B	5	4	18	100	270	830
Cat. C	15	19	31	285	96	142

ONZE RELATIE MET ONZE EXTERNE BELANGHEBBENDEN

Samen met The Shift organiseerden we een bijeenkomst met onze belanghebbenden om onze interne ecologische en sociale procedure voor te stellen. Onder de genodigden waren verschillende ngo's, het Belgische contactpunt voor de OESO-richtlijnen voor Multinationale Ondernemingen bij de FOD Economie, en vertegenwoordigers van Belgische overheidsdiensten. BIO, WWF, Greenpeace, 11.11.11, ACODEV, de FOD Milieu, Financiën, Buitenlandse Zaken en Economie

waren aanwezig. We nodigden eveneens DEMA en Balteau uit om casuïsonderzoeken voor te stellen. Deze bijeenkomsten worden georganiseerd in functie van de vraag en de behoefte.

Daarnaast zitten we op regelmatige basis samen met onze grootste klanten zodat we informatie kunnen uitwisselen over onze zorgplicht-procedure en over de interne milieubeheersystemen van onze klanten, alsook over specifieke vragen op projectniveau.

FOCUS OP DE BAGGERSECTOR

Tussen de projecten uit categorie A en B die wij dekken, zijn er heel wat baggerwerken te vinden. Dit komt doordat twee belangrijke spelers uit de baggersector – Jan De Nul en DEME – in België gevestigd zijn.

Aangezien natuurlijke fenomenen zoals sedimentatie en verslibbing een permanente bedreiging vormen voor de scheepvaart en de toegankelijkheid van kanalen en havens, zijn onderhoudsbaggerwerken hoogstnoodzakelijk. Anderzijds hebben de steeds grotere schepen en containerschepen en de aanhoudende toename van maritiem verkeer het baggerwerk tot een absolute noodzaak gemaakt.

Baggerwerken kunnen uitgevoerd worden met respect voor het milieu door overstromingen in te perken en de troebelheid van het water te verminderen. ‘Slim baggeren’ houdt in dat de natuurlijke processen gerespecteerd worden en er gebruik wordt gemaakt van de stroming van waterlopen. Geavanceerde software en automatisering aan boord van de baggerschepen van onze klanten garanderen betere prestaties en een optimale opvolging.

Baggerwerken zijn gevarieerd en we kunnen ze onderverdelen als volgt:

INFRASTRUCTUURBAGGERWERKEN

Infrastructuurbaggerwerken behelzen de aanleg van nieuwe havens, de verdieping en uitbreiding van toegangskanalen, aanlegplaatsen, kades en dokken in bestaande havens. Ook de installatie van onderzeese kabels behoort tot deze categorie van baggerwerken. Vaak vinden deze werken plaats in kwetsbare inhammen met een eigen dynamiek en kostbaar zeeleven. Dankzij voortdurende innovatie kan

de baggertechnologie steeds verbeterd worden en zo ook de milieu-impact ingeperkt.

KUSTBESCHERMING

Kustbeschermingswerken bieden bescherming tegen overstromingen en erosie veroorzaakt door golven, getijden, wind, stroming en zeestromen langs de kust. Door de stijging van de zeespiegel, de wereldwijde klimaatverandering en de smeltende ijskappen is de nood aan kustversterking groter dan ooit. De baggerwerken omvatten ook golfbrekers ter bescherming van havens, vaste aanlegsteigers of pieren, stabilisatie van zandduinen en ophoging van stranden.

Door de stranden op te hogen wordt de natuurlijke opstelling hersteld en worden de eeuwenoude natuurlijke processen versterkt. Voor dergelijke acties wordt vaak rekening gehouden met ecologische factoren zoals het paarseizoen bij dieren.

AANLEG VAN POLDERS DOOR DROOGLEGGING

Door ondergelopen gebieden droog te leggen, kan heel wat nieuwe oppervlakte gecreëerd worden: industriële sites, havens, luchthavens en kunstmatige eilanden. Ofwel wordt het nodige zand uit de zee aangevoerd naar de droog te leggen gebieden, ofwel worden er materialen uit infrastructuurbaggerprojecten hergebruikt voor grote droogleggingswerken.

MILIEUDIENSTEN

Baggerwerken omvatten ook de sanering van verontreinigde gronden, de bouw of sanering van stortplaatsen, het hergebruik van baggermateriaal en het reinigen van slib en de aanleg van waterzuiveringsbekkens, alsook belangrijke reinigungsacties van buiten gebruik gestelde industriezones.

ONZE STEUN AAN DUURZAME PROJECTEN

Credendo doet haar uiterste best om Belgische ondernemingen te ondersteunen die meewerken aan projecten die het milieu en de lokale bevolking respecteren, en die bijdragen tot een betere energie-efficiëntie. We hebben over de hele wereld dekking geboden voor duurzame projecten in de volgende domeinen:

- > Afval: afvalverwerking en -vermindering
- > Water: voorziening van proper en gezond water, en correcte waterzuivering
- > Hernieuwbare energie: zonne-energiecentrales en windmolenparken
- > Energie-efficiëntie: efficiëntere elektriciteitscentrales en industriële installaties
- > Volksgezondheid: kankerbehandeling en ziekenhuizen

Naast de contacten die we onderhouden met onze gebruikelijke klanten, hebben we het aantal initiatieven die duurzame projecten stimuleren opgedreven. Credendo werkt nauw samen met Agoria, en in het bijzonder met de Club voor hernieuwbare energie; daarin zitten alle technologiebedrijven die actief zijn in deze sector.

In september 2016 hebben we deelgenomen aan een missie naar Zuid-India. Deze missie was georganiseerd door Brussel Invest & Export en toegespitst op 'intelligente steden'. Het idee was om de deelnemende Belgische ondernemingen te ondersteunen. Zij stelden er tal van baanbrekende ideeën en oplossingen voor. Bedoeling van de ideeën: de steden duurzamer maken en minder schadelijk voor de bevolking, alsook de aandacht vestigen op de belangrijkste uitdagingen waarmee steden in opkomende landen te maken hebben.

Wij ondersteunen eveneens microfinanciering door de politieke risico's te verzekeren van kapitaalparticipaties en van niet-achtergestelde leningen uitgegeven ten voordele van microkredietinstellingen. Die instellingen beheren kredieten die zijn toegekend aan startende ondernemers en aan kleine ondernemingen in ontwikkelingslanden. Dit is een essentieel onderdeel van de economie in dergelijke landen. Ondernemers die in de klassieke banksector geen financiering kunnen krijgen, kunnen hun project vaak toch tot uitvoer brengen dankzij microfinancieringsinstellingen.

VOORBEELDEN VAN DUURZAME PROJECTEN

In Kenia dekten we een transactie met betrekking tot de levering en installatie van vijf extra windmolens in een bestaand windmolenpark. De Keniaanse overheid wil het aandeel van windenergie, dat momenteel 1% bedraagt, tegen 2030 naar 11% brengen.

In Zambia ondersteunden we een project voor watervoorziening, sanering en waterafvoer in Lusaka. Het betreft hier een renovatie en modernisering. Toegang tot zuiver en gezond water, en tot correcte waterzuivering, evenals de afvoer van regenwater en afvalbeheer in de hoofdstad Lusaka werden toegevoegd aan het ontwikkelingsprioriteitenlijstje van de overheid.

In Kameroen hebben we een project ondersteund voor de bouw, renovatie en uitbreiding van systemen voor drinkwatervoorziening in het hele land, zowel in landelijke als stedelijke gebieden.

Met onze steun aan deze drie projecten dragen we bij tot de verwezenlijking van de millenniumdoelstellingen van de Verenigde Naties. Die doelstellingen zijn momenteel vervat in de VN-Agenda voor Duurzame Ontwikkeling 2030.

Als laatste voorbeeld, in een ander register, is er het dossier in Benin. Daar dekten we een contract voor baggerwerken ter bescherming van de kustlijn van Cotonou. De werken omvatten zowel zandsuppletie als de aanleg van oeverbescherming en golfbrekers. Ze maken deel uit van de langetermijnstrategie van Benin om het hoofd te bieden aan de gevolgen van de klimaatverandering.

ONS INTERNATIONAAL ENGAGEMENT

WIJ STRIJDEN TEGEN DE KLIMAATVERANDERING

Er werd opnieuw vooruitgang geboekt in de strijd tegen de klimaatverandering. De OESO-werkgroep rond officiële exportkredieten ('de Deelnemers') voerde intensieve discussies over de eventuele beperkingen op de financiering van steenkoolcentrales. Wij hebben actief deelgenomen aan die discussies opdat de werkgroep tot een duidelijke consensus zou komen.

Eind 2015 zijn de Deelnemers het eens geworden over een tekst waarin hun steun aan de minst efficiënte steenkoolcentrales ingeperkt of verboden werd. Door dit akkoord wordt er geen steun meer verleend aan grote super- en sub-kritische steenkoolcentrales, terwijl er wel nog steun verleend mag worden aan kleine sub-kritische centrales in de armste ontwikkelingslanden.

Het geldende sectorakkoord ten gunste van hernieuwbare energie (hernieuwbare energie, verzachting van en aanpassing aan de klimaatverandering, en waterkrachtprojecten) wordt aangevuld met een nieuw sectorakkoord dat de officiële steun aan projecten voor elektriciteitsopwekking uit steenkool beperkt of verbiedt. De nieuwe regels zijn van toepassing sinds 1 januari 2017.

Meer informatie over dit onderwerp vindt u op de website van de OESO⁽⁸⁾.

VOORBEELD VAN EEN WINDMOLENPARK: RENTEL

Rentel is een offshore-windmolenpark op ongeveer 42 kilometer van de haven van Zeebrugge in België. Rentel zal bestaan uit 42 windmolens van 7 MW en in piekperiodes dus ongeveer 300 MW elektriciteit opleveren. Zo kan het park meer dan 280.000 gezinnen voorzien van elektriciteit met een lage CO₂-uitstoot.

De centrale zal tegen eind 2018 volledig operationeel zijn. Het Rentel-project draagt bij tot de verwezenlijking van de Belgische doelstellingen tegen 2020, tot de naleving van de EU-klimaatnormen en tot de overgang naar een duurzame economie en energievoorziening.

WIJ GAAN VOOR DUURZAME LENINGEN

In 2016 kwam de OESO-werkgroep voor officiële exportkredieten nieuwe regels overeen om te vermijden dat de schuldenlast van de meest kwetsbare landen zou verzwaren. De groep herzag toen, in samenwerking met het IMF en de Wereldbank, haar manier van werken met betrekking tot duurzame leningen. Er werden duidelijke regels opgesteld om commerciële leningen aan landen met lage inkomens in te perken. Daarnaast werden er eveneens notificatieprocedures overeengekomen. Zo worden de leden van de groep zelf, maar ook de internationale instellingen steeds op de hoogte gesteld van leningen met overheidssteun om een duidelijker beeld te hebben van de totale schuldenlast van die landen. De regels moeten ervoor zorgen dat de meest kwetsbare landen wel de nodige financiële steun krijgen voor hun ontwikkeling, maar ook dat hun schuldenlast houdbaar blijft.

(8) <http://www.oecd.org/tad/xcred/theexportcreditsarrangementtext.htm>

Het akkoord werd intern omgezet in duidelijke richtlijnen voor exportkredietagentschappen. Naast de ratings van het landenrisico, zijn er ook aanvaardingscriteria per land die mee kunnen bepalen of commerciële leningen al dan niet toegestaan kunnen worden. Als er enkel concessionele leningen toegelaten zijn, gaan we ook na of gebonden hulp toegelaten is. De Commissie voor Ontwikkelingsbijstand heeft besloten dat voor de armste landen enkel de meest efficiënte soort hulp mag worden toegekend, i.e. ongebonden hulp.

Meer informatie over dit onderwerp vindt u op de website van de OESO⁽⁹⁾.

WIJ MOEDIGEN DUURZAME ECONOMIEËN AAN

Ons landenbeleid, waarbij de landen per politieke risicocategorie op een schaal van 1 tot 7 worden geclassificeerd (met 7 als hoogste risico), vormt de kern van ons risicobeheer. Het is het startpunt om kredietschade te beperken en, in extreme gevallen, om de Belgische exporteurs te behoeden voor onverantwoorde avonturen. Credendo stond aan de wieg van – en beheert nog steeds – het Country Risk Assessment Model (CRAM) dat alle OESO-lidstaten gebruiken als basis voor de inschatting van het financiële en economische landenrisico.

De inschatting van de financiële en economische toestand waarin een land zich bevindt, is uiteraard de hoeksteen van het landenbeleid, maar de gehanteerde variabelen weerspiegelen ook facetten van de sociale context en de ecologische toestand van het land in kwestie.

CRITERIA VOOR DE RISICOBEOORDELING

- > Het welvaartsniveau
- > Het economisch beleid, gemeten op basis van de inflatie, de overheidsfinanciën en de lopende rekening
- > De afhankelijkheid van donorlanden
- > Het groeipotentieel rekening gehouden met de demografie en het sociaal klimaat
- > De afhankelijkheid van bepaalde grondstoffen waaronder olie en, daarmee samenhangend, de diversiteit van de drijfveren van de economische groei
- > De afhankelijkheid van energie-import
- > De afhankelijkheid van een bepaald exportproduct, in dit geval grondstoffen, wanneer dat product voor een te groot deel van de buitenlandse deviezen zorgt
- > De buitenlandseschuldratio, zowel ten opzichte van het bbp als ten opzichte van de totale exportinkomsten
- > Politieke criteria zoals stabiliteit, democratie, etnische en religieuze conflicten, eventuele boycots en sancties
- > Het governancestelsel (juridisch kader, corruptie, enz.)
- > Betalingsgedrag en -ervaringen

(9) <http://www.oecd.org/tad/xcred/theexportcreditsarrangementtext.htm>

Over het algemeen kent Credendo een betere classificatie toe aan landen met een duurzame en gediversifieerde economie en sociopolitieke situatie. De beoordeling van de risico's die samenhangen met de politieke situatie houdt, behalve met de reële interne conflicten, ook rekening met de politieke stabiliteit, met de kans op conflicten door sociale spanningen (gelinkt aan werkloosheid, verschillen in rijkdom, milieuschade, enz.) en met de mate waarin die spanningen op democratische wijze gekanaliseerd worden. De democratische dimensie van een land dat interne stabiliteit stimuleert op lange termijn, wordt beoordeeld op verschillende gebieden, gaande van de kwaliteit en onafhankelijkheid van het juridisch systeem tot de omvang van corruptie of de kwaliteit van het openbare bestuur. Hoe dieper de corruptie geworteld is en hoe meer ze de maatschappij aantast, hoe meer ze over het algemeen verspreid is in het openbare bestuur en een invloed heeft op de governance.

Sinds de Arabische lente in 2011 zijn er tal van grote protestbewegingen bijgekomen in ontwikkelingslanden door de moeilijke socio-economische omstandigheden, maar ook omwille van de groeiende eisen van de bevolking op vlak van bestuur en de corruptiebestrijding. De bevolking in dergelijke landen krijgt meer en meer het gevoel dat ze onvoldoende of ronduit slecht vertegenwoordigd en verdedigd wordt door het regime. Er rijzen dan ook steeds meer vragen rond de legitimiteit van die regimes. De impact die deze verschillende dimensies hebben op de interne stabiliteit varieert al naargelang het regime democratisch, autoritair of zelfs militair is. Een militair regime zou bij een intern conflict nog in staat zijn om olie op het vuur te gooien als het volk een nieuw regime eist. Vele overheden in Sub-Sahara-Afrika hebben dit de laatste jaren meegemaakt als de uitredende president de grondwettelijke beperking van zijn mandaat wijzigde of probeerde te wijzigen. Door die maatschappelijke en politieke ontwikkelingen heeft Credendo haar beoordeling van het politieke risico aangescherpt. Er wordt nu beter rekening gehouden met dergelijke factoren van spanningen en instabiliteit.

Daarnaast neemt Credendo ook de betalingservaringen met een land op in de risicobeoordeling. Die kan negatief beïnvloed worden door factoren zoals corruptie, slecht bestuur (publiek, economisch beleid), of een zwakke wil om te betalen.

Ons acceptatiebeleid weerspiegelt bovendien de Belgische en internationale afspraken met betrekking tot embargo's en sancties uitgesproken tegen landen. Indien de Verenigde Naties of de Europese Unie exportkredietverzekering op een bepaald land verbieden (bijvoorbeeld wegens kinderarbeid, dwangarbeid, dictatuur, inbreuken op het internationaal recht, enz.), dan leeft Credendo dit verbod strikt na.

Voor landen die in een slechte economische en financiële toestand verkeren, en die in een van de hoogste risicoklassen zitten, gaat Credendo na of het ingediende project economisch rendabel genoeg is en of het prioritair is voor de economische

ontwikkeling van het begunstigde land. Credendo wil zo 'witte olifanten' vermijden, i.e. projecten die weinig toegevoegde waarde hebben maar wel het landenrisico kunnen verzwaren.

Voor landen in risicoklasse 4 tot 6, vraagt Credendo een advies van de Wereldbank als het gaat om projecten met de openbare sector van het debiteurland. Op die manier wordt voorkomen dat het risico verergert in een broze financieel-economische context waarin er niet-productieve uitgaven gedaan worden. Credendo leeft eveneens alle vereisten na van het IMF en de Wereldbank inzake concessionaliteit en duurzame leningen. Die vereisten werden eind 2016 herzien (cf. hierboven).

De huidige modellen voor risicobeoordeling tellen al heel wat elementen die een duurzaam en gediversifieerd beleid belonen. Toch blijft Credendo haar methodologie aanpassen om de risicoanalyses nog meer te verfijnen en ze aan te passen aan de nieuwe structurele uitdagingen.

WIJ DRAGEN BIJ TOT SCHULDVERLICHTING

DE CLUB VAN PARIJS

De Club van Parijs is een informele groep van officiële overheidscrediteuren met als taak op elkaar afgestemde en duurzame oplossingen te vinden voor de betalingsproblemen van debiteurlanden. Het gaat dan om publieke of soevereine schulden.

Sinds de oprichting in 1956 heeft de Club van Parijs 433 overeenkomsten gesloten met 90 verschillende debiteurlanden. Alles samen gaat het om een bedrag van meer dan 583 miljard dollar.

De Club van Parijs past het solidariteitsbeginsel en het beginsel van beslissingen op basis van consensus toe. Er wordt immers vrijwillig naar gestreefd om de schulden binnen het multilateraal kader van de Club te behandelen. Bovendien zijn het IMF en de Wereldbank ook aanwezig tijdens elke vergadering. Zij analyseren of de schuld houdbaar is, wat de basis vormt voor elke schuldbehandeling.

NIEUWE SCHULDEN NA HET HIPC-INITIATIEF

Het 'Heavily Indebted Poor Countries'-initiatief (HIPC) werd oorspronkelijk gelanceerd in 1996 onder de auspiciën van de Wereldbank en het IMF. Dit programma liet toe een gecoördineerde verlichting van de schulden van 36 landen aan de internationale financiële gemeenschap te verkrijgen. Credendo heeft een aanzienlijke bijdrage geleverd in de verlichting van de schuldenlast van de HIPC-landen. Zo hebben we tussen 1991 en 2016 een totaal bedrag van 2.172 miljoen EUR kwijtgescholden ten gunste van 17 debiteurlanden. De leden van de Club van Parijs behouden de verbintenissen die ze zijn aangegaan in het kader van het HIPC-initiatief. Intussen blijven er nog maar enkele landen over die toegelaten zouden worden tot het HIPC-initiatief.

Het volgende debiteurland dat in aanmerking komt voor een schuldverlichting onder het HIPC-initiatief in het kader van de Club van Parijs is Somalië. Maar dit land voldoet nog niet aan alle vereisten betreffende het 'beslissingspunt'.

Hoewel de schuldratio's na de schuldverlichting nog steeds lager zijn dan ervoor, merken we wel een verontrustende trend op: de landen gaan post-HIPC nieuwe schulden aan. Er werd vastgesteld dat de landen post-HIPC sterk uiteenlopende schuldratio's laten optekenen, maar ook dat de samenstelling van de externe financiering erg varieert. Het extern klimaat is er de laatste jaren ook fel op achteruitgegaan: de olieprijsen zijn aanzienlijk gedaald, de grondstofprijzen namen een duikvlucht terwijl tal van post-HIPC-landen sterk aangewezen waren op de export van die basisproducten, en de relatieve waarde van de Amerikaanse dollar is gestegen terwijl heel wat landen die munt gekozen hadden voor hun buitenlandse schuld.

NIEUWE LEDEN

Twee opkomende schuldeisers, Brazilië en Zuid-Korea, zijn in 2016 toegetreden tot de Club van Parijs als volwaardig lid na jaren van nauwe samenwerking op het vlak van informatie-uitwisseling.

Er werd nieuwe vooruitgang geboekt in de deling van informatie met China. Het land heeft besloten om voortaan de gegevens over het geheel van zijn officiële vorderingen op vertrouwelijke basis te delen met de Club van Parijs, en vice versa. Die wederzijdse transparantie is een grote stap vooruit en zal ook bijdragen tot het bereiken van een gemeenschappelijke visie op de belangrijkste problemen met de schulden.

Verder heeft de Club van Parijs vooruitgang geboekt op het vlak van de medewerking die ze krijgt. Zo heeft met name Zuid-Afrika ermee ingestemd om schulden om te zetten in milieu-investeringen.

AKKOORD MET ARGENTINIË, TSJAAD, DE SEYCHELLEN EN CUBA

De Club van Parijs heeft in de loop van de laatste twee jaar belangrijke schuldherschikkingsakkoorden gesloten met Argentinië, Tsjaad, de Seychellen en Cuba. Zoals het de gewoonte is binnen de Club van Parijs, sluit elke individuele schuldeiser een bilateraal akkoord met het debiteurland. De regels en beginselen van dat akkoord moeten stroken met de voorgestelde voorwaarden in het multilaterale akkoord.

TOEKOMST

De overgrote meerderheid van de landen die in aanmerking komen voor het HIPC-initiatief werden al behandeld in het kader van de Club van Parijs. De recente tendens dat de landen post-HIPC op het punt staan om nieuwe schulden aan te gaan, heeft zeker tot gevolg dat de Club van Parijs die landen nauwer zal gaan opvolgen in samenwerking met het IMF en de Wereldbank.

De Club van Parijs blijft crediteurlanden die geen lid zijn, zoals China, Turkije, Koeweit, Zuid-Afrika, enz. 'mobiliseren' om een aanzienlijk hefboomeffect te blijven creëren in de behandeling van soevereine schulden.

Ten slotte breidt de Club van Parijs haar rol uit door haar expertise op het gebied van de behandeling van multilaterale schulden te delen tijdens fora van de OESO, UNCTAD en de IFI.

ONS INTERN ENGAGEMENT

WIJ HEBBEN AANDACHT VOOR ONZE ECOLOGISCHE VOETAFDRIJK

Credendo laat jaarlijks haar CO₂-voetafdruk analyseren door een extern consultancy-bedrijf. Die analyse gebeurt volgens een model dat op punt gesteld werd door het Franse agentschap voor milieu en energiebeheer (ADEME). Dit model zelf is overigens gebaseerd op de ISO-norm 14064.

De evaluatie houdt rekening met energieverbruik, airconditioning, zakenreizen, woon-werkverkeer en papierverbruik.

Onze CO₂-voetafdruk werd voor de eerste keer berekend in 2010, wat toen een resultaat opleverde van 1.036 ton CO₂. In 2015 bereikten we een voetafdruk van 1.022 ton CO₂, en in 2016 1.027 ton CO₂. Dit komt overeen met 2 ton CO₂ per fte in 2015 en 2,2 ton CO₂ in 2016. Het gaat dan om zowel de directe als indirecte uitstoot.

Het energieverbruik was in 2016 goed voor zo'n 46% van onze CO₂-voetafdruk, en het gedeelte mobiliteit zorgde voor 45%. De uitstoot door energieverbruik zou in de toekomst moeten afnemen dankzij de aanlevering van groene elektriciteit. De uitstoot door het mobiliteitsgedeelte zou teruggebracht kunnen worden met een actieplan dat zich specifiek richt op bedrijfswagens, woon-werkverkeer en professionele verplaatsingen.

WIJ VOEREN EEN VERANTWOORD AANKOOPBELEID

Het aankoopbeleid van Credendo strookt met ons algemene beleid als maatschappelijk verantwoorde onderneming. Het departement Procurement & Facility Management past dit kader consequent toe. Het selecteert enkel leveranciers met een aanpak die past binnen ons beleid en die onze maatschappelijke verantwoordelijkheid naar een hoger niveau tilt.

We proberen bijvoorbeeld leveranciers te promoten die lokale of gecertificeerde producten (met een erkend label) verkopen, of toestellen met een langere levensduur dan gemiddeld. Een ander voorbeeld is een aanbesteding die we onlangs hebben gegund aan een energieleverancier die ons garandeert dat de elektriciteit die we bij hem aankopen voor 100% afkomstig is uit hernieuwbare energiebronnen.

We zijn ervan overtuigd dat onze aanpak voor de aankoop van producten en diensten een positieve spiraal creëert die op zijn beurt een bewijs levert aan onze leveranciers van ons engagement als maatschappelijk verantwoorde onderneming.

WIJ HEBBEN AANDACHT VOOR HET WELZIJN VAN ONZE MEDEWERKERS

Credendo wil zorg dragen voor haar medewerkers. Daarom promoten we een gezonde levensstijl, zowel op het werk als thuis.

Onze gezondheids- en welzijnsstrategie houdt in dat we onze medewerkers sensibiliseren wat betreft hun eigen gezondheid en dat we hen opleidingen aanbieden over gezond gedrag. We hebben al verschillende acties ondernomen: begeleiding om te stoppen met roken, een programma rond gezonde voeding, een gezondheidscheck en griepvaccinaties.

In februari 2017 moedigde Credendo haar personeel ook aan om deel te nemen aan 'Tournée Minérale', een campagne van de Stichting tegen Kanker en de Druglijn die de deelnemers uitdaagde om een maand lang geen alcohol te consumeren.

Daarnaast hebben we in samenwerking met Partena Vitality een nieuw Move@work-programma opgestart. Hiermee willen we over een langere periode focussen op de gezondheid en het welzijn van onze medewerkers.

Ten slotte organiseerde Credendo een psychosociale enquête. We behaalden hier een responsgraad van 75% van het personeel, dus deze resultaten kunnen als betrouwbaar beschouwd worden. Over het algemeen waren de resultaten van de enquête ook positief. Credendo behaalt goede resultaten wat betreft ontplooiingsmogelijkheden voor het personeel, steun van het management en het recht van het personeel om vrijuit hun mening te delen. Verder behaalt Credendo eveneens hogere resultaten dan de benchmark voor de procedures en de duidelijkheid van de strategie.

Credendo - Export Credit Agency

Montoyerstraat 3
1000 Brussel, België
T +32 (0)2 788 88 00
www.credendo.com

LinkedIn: [linkedin.com/company/credendo](https://www.linkedin.com/company/credendo)

Twitter: @CredendoEN

Credendo Risk app

Publieke instelling met staatsgarantie.

Verantwoordelijke uitgever: Dirk Terweduwe